

Gefascineerd door de mooiste stoornis

Maud Effting

Mensen met smetvrees houden niet van stof, maar ze kunnen wel in hun eigen vuil op de bank komen te liggen. Universitair docent Patricia van Oppen onderzoekt mensen met dwangstoornissen, 'de interessantste stoornissen die er zijn.' Een interview.

'Het was een tijd na de ramp met de nucleaire reactor in Tsjernobyl. In de krant las ik een artikel over een meisje dat op de bank lag, gehuld in plastic. Ze was bang om besmet te worden met radioactiviteit en kwam ook niet meer van die bank af. Ze was letterlijk verlamd van angst. Door die angst om besmet te raken deed ze helemaal niets meer. Ze lag in haar eigen uitwerpselen en kon niet meer lopen.' Dr. Patricia van Oppen (35) doet onderzoek naar angststoornissen in de Valeriuskliniek te Amsterdam en is als universitair docent verbonden aan het Instituut voor Extramuraal Geneeskundig Onderzoek (EMGO) van de VU. Het meisje in plastic op de bank is een van de extreemste voorbeelden van smetvrees die ze kent. Toch komen angststoornissen vaak voor: een op de acht Nederlanders lijdt aan extreme angsten of dwangstoornissen. Dit lijkt veel, maar niet iedereen heeft er evenveel last van. Angst voor honden hoeft nauwelijks invloed te hebben op het dagelijks leven van iemand, tenzij hij op een boerderij woont. Angsten zijn er in allerlei soorten en maten. De meest voorkomende zijn 'enkelvoudige'

foto: Peter Wolters (AVC/VU)

'Ze hebben soms magische ideeën'

fobieën, zoals angst voor spinnen of voor onweer. Straat en pleinvrees komen ook veel voor, evenals sociale fobieën waardoor mensen zich niet durven vertonen in gezelschap. Smetvrees hoort evenals controledwang en de dwang om alles te tellen tot een speciale vorm van angststoornissen: de dwangstoornis. In totaal heeft 2,4 procent van de wereldbevolking eens in zijn leven last van deze laatste stoornis.

Irrationale gedachten

Dwangstoornissen zijn hardnekkige ideeën, gedachten, impulsen of voorstellingen, die, in